

[Udenrigsministeren]

»Hvilke oplysninger kan regeringen give om EPS (det udenrigspolitiske samarbejde i EF) og om planerne om at udvikle EF i retning af en politisk union (den tysk-italienske plan)?«

Drøftelserne mellem medlemslandene om en europæisk union har således nu stået på i over 10 år, og det kan konstateres, at der ikke er opnået væsentlige og iøjnefaldende fremskridt på dette område. Det er der nogle der vil beklage, og andre vil måske glæde sig over det, men baggrunden for de manglende fremskridt er nok den enkle kendsgerning, at mens medlemslandene kan enes om begrebet »europæisk union« som et udtryk for et stadig nærmere, stadig mere omfattende samarbejde, kan man ikke enes om, hvad der egentlig ligger heri.

Nogle lande har set begrebet »europæisk union« som et udtryk for en meget vidtgående integrationsproces, som er koncentreret om en udbygning af EFs institutioner, og for disse lande har f. eks. spørgsmålet om afskaffelse af vetoret i tilfælde af vitale spørgsmål, jfr. det såkaldte Luxembourgforlig, samt udvidelse af Europa-Parlamentets beføjelser stået i forgrunden og været det vigtigste emneområde for fremskridt i retning af en europæisk union.

For andre lande har den europæiske union omfattet, hvad der ofte bliver betegnet som et fædrelandenes Europa, nemlig et samarbejde imellem suveræne stater, som er baseret på traktaterne og på den gældende kompetencefordeling imellem institutionerne.

For visse lande er drøftelserne om den europæiske union blevet set som en mulighed for de europæiske lande for at uddybe deres samarbejde mest muligt, og sigtet har været at fremme samarbejdets indhold uden at ændre på de institutionelle forhold. Danmark finder vi i denne gruppe af lande. Det har vi kunnet konstatere gennem gentagne debatter her i Folketinget og under de hyppige forelæggelser i Folketingets markedsudvalg af regeringernes forhandlingsoplæg forud for drøftelser i EFs Ministerråd.

Denne gruppe af lande, som Danmark altså hører til, har peget på, at prøvestenen for EF-samarbejdet og dets betydning for de europæiske befolkninger først og fremmest er konkrete resultater på de punkter, der står i forgrunden for industrilandene. I de senere år har det drejet sig om en forbedring af den

økonomiske og sociale situation, og disse lande har ikke fundet, at der er behov for en ændring af kompetencefordelingen mellem institutionerne, idet det nuværende traktatgrundlag anses for at være tilstrækkeligt til at befordre samarbejdet, hvis der ellers er politisk vilje hertil i samtlige medlemslande.

En vurdering af det tysk-italienske forslag viser, at de to initiativtagerlande og de to landes udenrigsministre ønsker at tilføre det europæiske samarbejde en ny impuls. Denne målsætning var den tidligere danske regering enig i, og det er den nye regering også.

Ophavsmændene til Genscher-Colombo-planen finder tillige, at den ønskede målsætning i betydeligt omfang vil kunne tilgodeses gennem en ændring på det institutionelle område, og det er ikke en tilsidesættelse af den indholdsmæssige del af samarbejdet. Det skyldes nok snarere den vurdering, at de foreslåede institutionelle ændringer vil forbedre grundlaget for fremskridt på det indholdsmæssige område.

Ligesom den forrige regering føler regeringen sig ikke overbevist om, at denne prioritering og fremgangsmåde er den rette. Efter vores opfattelse er det den indholdsmæssige del af samarbejdet, som bør stå i forgrunden. Kun hvis det senere viser sig, at der til brug herfor er behov for institutionelle nydannelser, må vi overveje sådanne nydannelser. Som drøftelserne af det tysk-italienske forslag har vist, deles dette synspunkt af adskillige andre medlemslande.

Inden jeg nu nævner enkelte hovedområder i det tysk-italienske forslag, vil jeg gerne slå fast, at der ikke i dette forslag sigtes mod nogen traktatændring eller en dertil svarende form for traktatforpligtelse mellem medlemslandene. Traktaten består således uændret, uanset hvad der måtte blive resultatet af drøftelserne om forslaget til en europæisk akt, for den europæiske akt er nemlig en politisk hensigtserklæring mellem medlemslandene, og en sådan hensigtserklæring kan naturligvis ikke fortrænge traktaten, der derfor fortsat vil være det legale grundlag for samarbejdet.

Med hensyn til forslagets indhold er der enighed mellem medlemslandene om det ønskelige i at stræbe efter en kort definition og omtale af Det europæiske Råd, og det kan man ikke undre sig over, for Det europæiske Råd har jo nu fungeret siden 1974, uden at